

**“ЗАМОНАВИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ
ИШ САМАРАДОРЛИГИ ВА ЭНЕРГО-РЕСУРС
ТЕЖАМКОРЛИГИНИ ОШИРИШ МУАММОЛАРИ”
МАВЗУСИДАГИ
ХАЛҚАРО ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН**

МАҚОЛАЛАР ТЎПЛАМИ

**I
ШЎЪБА**

3-4 октябрь 2018 йил, Андижон

Андижон -2018

УЎК: 371(045)

КБК: 74.200.51

Ушбу тўпламда “Замонавий ишлаб чиқаришнинг иш самарадорлиги ва энерго-ресурс тежамкорлигини ошириш муаммолари” мавзусидаги Халқаро илмий-амалий анжуманнинг мақолалар матнлари ўрин олган. Тўпламда соҳанинг етук олимлари ва ёш илмий ходимларнинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва энергия тежамкорлиги бўйича долзарб муаммолар ва уларнинг ечимлари ҳақидаги илмий изланиш натижалари келтирилган.

Тўплам 2018 йил 3-4 октябрь кунлари Андижон машинасозлик институти томонидан Хонобод шаҳрида ўтказилган “Замонавий ишлаб чиқаришнинг иш самарадорлиги ва энерго-ресурс тежамкорлигини ошириш муаммолари” мавзусидаги Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари асосида тузилган.

Анжуман материалларидан олий ва ўрта махсус таълим муассасалари ўқитувчилари, илмий ходимлари, мустақил тадқиқотчилар, талаба ёшлар фойдаланишлари мумкин.

ISBN: 978-9943-4292-7-7

АЭРОДИНАМИК ҲАРАКАТ УСУЛИДАН ФОЙДАЛАНИБ ЦИЛИНДРСИМОН ДЕТАЛЛАРНИ ЙИҒИШ ЖАРАЁНИНИ АВТОМАТЛАШТИРИШ

Хусанов Юнусали Юлдашалиевич, ассистент, Фарғона политехника
институтини Араббекова Сайёра Обиджон қизи, магистрант
Андижон машинасозлик институтини

Цилиндрсимон деталларни йиғиш жараёнлари ўзининг мураккаблиги билан бошқа технологик жараёнлардан ажралиб туради. Бу технологик жараёндаги йиғиладиган детал ва бирикмалар хилма хиллиги сабабли улар учун умумий бир ўзгармас технология яратиш, улар учун умумий технологик жихоз ҳам яратиш жуда қийин. Булар ўз навбатида йиғиш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш даражасини анча пасайтириб юборади.

Шу сабабли ҳозирги шароитда бу жараёнлар асосан қўл кучи ёрдамида бажарилиб келинмоқда.

Шу нарсани таъкидлаб ўтиш керакки Республикаимизнинг корхоналарида ҳар йили бир неча минг турли туман машиналар ремонт қилинади. Ремонт даврида машина механизмлари алоҳида алоҳида бирикмаларга, деталларга ажралиб яроқсиз ҳолатга келганлари алмаштирилиб ҳар хил носозликларга барҳам берилиб яна бошқалатдан йиғилиб тикланади. Бу жараён машина ва жихозлар учун бутун ишлаш фаолиятида бир неча марта такрорланиши мумкин. Мисол учун тракторни капитал ремонт қилишдаги меҳнат айрим ҳолатларда трактор ишлаб чиқаришдаги меҳнатдан ҳам ошиб кетади. Бу ўз навбатида ишлаб чиқариш корхоналари олдида катта вазифаларни юклайди.

Машина ва жихозлар юқори сифатга эга бўлиши йиғиш жараёнлари қандай бажарилганлигига ҳам боғлиқ. Шунинг учун йиғиш жараёнига кейинги пайтларда кўп эътибор берилиб келинмоқда.

Йиғиш жараёнларини такомиллаштириб бориш ўз олдида куйидаги бир бирига боғлиқ асосий вазифаларни қўяди: мақбул технологик жараённи танлаш, уни бажариш учун керакли восита конструкциясини яратиш, механизациялаш ва автоматизациялаш воситаларини тадбиқ этиш ва жараённи аниқ бошқариш. Бу вазифалар ичидан йиғиш технологик жараёнларни аниқ танлаш муҳим аҳамиятга эга.

Тадқиқотнинг илмий аҳамияти аэродинамик ҳаракат таъсирида машинасозлик корхоналарида цилиндрсимон деталларнинг йиғиш жараёнларини автоматлаштириш концепциясини яратишдан иборат.

1.	O'rinov D.O'., Aliyev O.K. Avtomobil transportida yonilg'i sarfiga ta'sir etuvchi omillar.	997
2.	J.Xolmirzayev, A.Yusupov, M.Rasulova. Zamonaviy ishlab chiqarishning texnologiyalarini optik asboblarni bog'lash.	998
3.	S.B. Atajonova., M.M.Madumarova, Synthesis of the automatic temperature control system in a pasteurizer of milk.	1002
4.	F.Sultonova, A.Zokirjonov. Fizika va ekologiyaning hozirgi rivojlanish bosqichida ta'lim va tarbiyaga joriy etish.	1006
5.	Тўрақулов Азизбек Хусанбоевич. Минераль ўғитларнинг таркибини қишлоқ хўжалиқ техникалари деталларига таъсири.	1008
6.	Х.Ж.Мамадалиев,А.А.Айсачев,Ф.Р.Хурсанов, С.Қ.Абдужалилов. Тупрокнинг табиий намини сақлашда плёнкани аҳамияти.	1012
7.	Kasimov B. Prokatlashda metallni valoklar bilan tutib olish imkonini aniqlash.	1014
8.	Н.Б.Мақсудов,У.Парпиев. Спорт кийимлари учун юқори чўзилувчан трикотаж матолар тахлили.	1017
9.	Z.Tuxtabaev, M.Parpieva. Texnologik jihozlarga xizmat qiluvchi robotlar.	1020
10.	Н.Б.Холмирзаев. Применение водяного пара в качестве смазочно-охлаждающих средств при обработке металлов резанием.	1023
11.	Г.Т.Ахмеджанова. Внедрение гидропонных установок в условиях Узбекистана.	1026
12.	Kasimov Baxtiyorjon, Qodirov Baxodir. Virtual stendlarda modda sarfini o'lchash usullarini o'rganish.	1030
13.	Мамадалиев Ф.З, Ахмаджонов И.М. Ишончлилиқ даражасига таъсир этувчи омилларни тадқиқ қилиш.	1034
14.	Отақулов О.Х.,Тураев Т.Т., Тожиєв Б. А. Рангли металл симларини чўзиш жараёнида сифат кўраткичларини орттиришнинг асосий усуллари.	1038
15.	Мамадалиев Ф.З, Ахмаджонов И.М. Автомобил деталларини ишлаб чиқаришда ишлатиладиган штампларнинг мустақамлигини оширишда қўйиладиган асосий талаблар.	1040
16.	Б.И.Абдуллаев, В.А.Калашников. Мехатроника тизимларнинг ривожланиш босқичлари ва тамойиллари.	1044
17.	Хусанов Ю.Ю.,Араббекова С. О. Аэродинамик ҳаракат усулидан фойдаланиб цилиндрсимон деталларни йиғиш жараёнини автоматлаштириш.	1046
18.	Мансуров С.Р. Писком дарёси гидротехник иншоотларнинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини ҳисобга олган ҳолда максимал сув сарфларини ҳисоблаш.	1047
19.	Абралов М.А., Абдулҳакимов Ш. А. Газобарическое азотирование сталей.	1051
20.	С.М.Юсупов, Б.Т.Тажиев. Жидкое теплоизоляционное покрытие.	1055
21.	Улуғхожаев Р.С. Кесувчи асбобларнинг турғунлик даврини синашнинг тежамкор усули.	1059
22.	Абдулҳакимов Ш.А. Флюс остида пайвандлаш металлургияси.	1063
23.	М.С.Ҳайитова. Шўрхок ерларнинг шўрини ювиш буйича тавсиялар.	1067
24.	Ф.А.Бекчанов. Насос агрегатларини доимий диагностика қилиш қурилмаси.	1071
25.	Азизов Ш.Н, Мақсудов М.Д. Маҳаллий ҳудудларда ерларнинг тупрок мониторингини бошқариш.	1075
26.	М.Мўминов,А.Абдурахмонов,Қ.Тўхтаунов. Янги инновацион технологиялар асосида энергетик полигон яратиш истиқболлари.	1078
27.	З.Ю.Мамасадикова, З.Б. Набиева. Дистанционный контроль температуры хлопка в хлопкохранилищах.	1080
28.	Qosimov M. A., Husanjonov A.S. Improving of steerability of automobiles with rotation of parallel-type of his rear wheels relatively of front wheels.	1083
29.	Qosimov M.A. Material science, structure materials technology fund in "GM powertrain uzbekistan" factory.	1086